

SXEDIO.19F

5.1.1892 (Μέρος Γ): Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΤΕΜΠΛΕΡ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡ ΓΙΑΓΚ ΚΑΙ ΑΚΥΡΩΝΕΙ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 7ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ **1891**

Ο Δικαστής **Fi. G. Templer** με την απόφαση του στην προσφυγή του διοικητή Αμμοχώστου Αρθουρ Γιαγκ δέχθηκε μόνο τις κατηγορίες για διαφθορά και εκφοβισμό των εκλογέων στις εκλογές της 7ης Ιαννουαρίου **1891** από τον Αρχιμανδρίτη Ιερόθεο και τον Μητροπολίτη Κερύνειας Κύριλλο και αποφάνθηκε ότι Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος είχε πει ψέματα στο δικαστήριο του Τρικώμου όπου έγινε η δίκη.

Λεπτομέρειες της απόφασης παραθέτει ο Φίλιος Ζαννέτος στην Ιστορία του (Φίλιου Ζαννέτου Ιστορία της Νήσου Κύπρου, τόμος Β-Μεταγλώττιση):

"Και πρώτα ο δικαστής αφηγείται το ιστορικό της υπόθεσης, έπειτα δε εισέρχεται στην αίτηση του ενάγοντα και υποδεικνύει πως κοντά στην ανέλιξη της διαδικασίας η κατηγορία περιορίστηκε σε δύο μόνο σημεία, δηλαδή της διαφθοράς και του εκφοβισμού των εκλογέων και συνέχισε:

Από το Νόμο του Γράνβιλ όποιος, είτε ο ίδιος, είτε ενεργεί για άλλους είτε για τον εαυτό του κάμει χρήση ή απειλήσει ότι θα κάμει χρήση οποιασδήποτε βίας, εκβιασμού ή πίεσης ή απειλήσει ότι θα κάμει χρήση είτε ο ίδιος είτε για άλλους οποιασδήποτε κοσμικής ή πνευματικής βλάβης, ζημίας κακού ή απώλειας εναντίον κάποιου για να τον παρασύρει ή να τον εξαναγκάσει να ψηφίσει ή να μη ψηφίσει ή διότι εψήφισε ή δεν εψήφισε σε οποιανδήποτε εκλογή με τέτοια μέσα ήθελε εξαναγκάσει και παραπείσει εκλογέα να επιβληθεί σε εκλογέα για να δώσει ή να μην δώσει την ψήφο του σε οποιανδήποτε εκλογή, θα καθίστατο ένοχος παράνομης επιρροής και με την τρίτη παράγραφο του ιδίου νόμου **46** και **47** Βικτώρια

κεφ. 51 παράνομος επιρροή, όπως ορίζεται θερείται πράξη διαφθοράς σύμφωνα με τις έννοιες του εν λόγω νόμου και του νόμου 31 και 32 Βικτώριας κεφ. 125.

Εκτός των νόμων για το ζήτημα αυτό, είναι εντελώς καθιερωμένο, ότι σύμφωνα με τον κοινό νόμο της Αγγλίας ο γενικός εκφοβισμός καθιστά άκυρη την εκλογή, εάν αποδειχθεί ότι έγινε μεγάλη χρήση εκφοβισμού και παράνομης επιρροής σέ τέτοιο βαθμό, ώστε να εμποδίσει την εκλογή από του να είναι ελεύθερη, διότι η ελευθερία της εκλογής παραβιάζεται και οι εκλογείς εμποδίζονται από του να κάμουν χρήση ελεύθερα του δικαιώματος της ψηφοφορίας και να δώσουν τις ψήφους τους.

Εάν αποδειχθεί ότι υπήρξε γενικός εκφοβισμός και αν ακόμη αυτός δεν έγινε από τους πράκτορες του εναγόμενου η εκλογή είναι άκυρη κατά τον κοινό νόμο. Γι' αυτό υπάρχουν πολλές αυθεντικότητες. Θα αναφέρω μόνο **Streybridge 1 O' M** και **H 72 stalford judgements, Galway 2 O' M** και **H 56**.

Εξεταζοντας ό,τι μπορώ να αποκαλέσω παράνομη εκκλησιαστική επιρροή δεν προτίθεμαι να μειώσω τη νόμιμη επιρροή την οποία Επίσκοπος και Αρχιεπίσκοπος ή ιερέας έχει ή με τον ελάχιστο λόγο να μειώσω τη νόμιμη εξάσκηση της. Ο ιερός χαρακτήρας ιερέα της Ορθόδοξης Εκκλησίας εξαφασαλίζει σ' αυτόν επιρροή και μάλιστα ισχυρή επιρροή και μπορεί εάν θέλει να συμβουλεύσει να εξηγήσει και να συστήσει γιατί ένας υποψήφιος πρέπει να προτιμηθεί έναντι του άλλου, αλλά δεν μπορεί να κάμει χρήση του φόβου ή της φρίκης ή της δεισιδαιμονίας εκείνων, προς τους οποίους ομιλεί.

Δεν οφείλει να υπόσχεται ελπίδες αμοιβής στον κόσμο αυτό ή στο μέλλοντα και οφείλει να μη μεταχειρίζεται απειλές κοσμικής βίας ή ζημίας ή τιμωρίας στη μέλλουσα ζωή.

Π. χ. οφείλει να μη απειλεί ότι θα στερήσει τα άχραντα μυστήρια ή ότι θα επιβάλλει θρησκευτική τιμωρία ή να καταγγέλλει την υπέρ κάποιου ορισμένου υποψηφίου ψηφοφορία ως αμαρτία ή ως σφάλμα που επιφέρει τιμωρία. Εάν το κάμει αυτό με την πρόθεση

να επηρεάσει εκλογέα ή εκλογή ο νόμος τον θεωρεί ένοχο παράνομης επιρροής.

Ηδη όσον αφορά τις μαρτυρίες της δίκης αυτής αποδείχθηκε εκτός πάσης αμφιβολίας ότι οι ανώτεροι λειτουργοί της Εκκλησίας ορισμένα ήταν εναντίον της υποψηφιότητας του αιτητή.

Εγινε συνέλευση στο αρχιεπισκοπικό Μέγαρο στη Λευκωσία κατά την **25η** Οκτωβρίου **1891** και αποφασίστηκε να καταβληθεί κάθε προσπάθεια κατά της εκλογής του αιτητή.

Ο Αρχιεπίσκοπος προήδρευσε, εξελέγη δε επιτροπή της οποίας μέλη ήσαν ο Μητροπολίτης Κερύνειας και ο Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος, βοηθός του Αρχιεπισκόπου.

Αυτοί οι δύο μαζί με άλλους έλαβαν εντολή να ενεργήσουν εναντίον του αιτητή. Κατά συνέπεια ο Αρχιμανδρίτης αναχώρησε στις **29** Οκτωβρίου και έκαμε περιοδεία στη Λάρνακα, το Βαρώσι, το Τρίκωμο, το Λευκόνοικο και ύστερα επέστρεψε στη Λευκωσία.

Στις **4** Νοεμβρίου δηλαδή τρεις ημέρες πριν από την ψηφοφορία ο Αρχιμανδρίτης αναχώρησε πάλι από τη Λευκωσία και πήγε στο Λευκόνοικο, διερχόμενος από πολλά χωριά, τη δε νύκτα έφθασε στο Τρίκωμο.

Την επομένη **5** Νοεμβρίου πήγε στο Λεονάρισσο και διανυκτέρευσε στη Γιαλούσα.

Την επομένη πήγε στο Ριζοκάρπασο, το δε μεσημέρι επέστρεψε στη Γιαλούσα και έφθασε στο Λεονάρισσο το Σάββατο περί την Αναστολή του ηλίου, δηλαδή το πρωί της ψηφοφορίας, **7** Νοεμβρίου, όπου και έμεινε. Κατά την περιοδεία του αυτή ο Αρχιμανδρίτης έκαμε διάφορες αγορεύσεις προς το λαό των διαφόρων χωριών και κατά την περιοδεία του αυτή έγινε η παράνομη επιρροή την οποία κατηγορείται ότι εξήσκησε.

Η Κατηγορία διατείνεται ότι στη Γιαλούσα το βράδυ της **6ης** Νοεμβρίου ο Αρχιμανδρίτης καταράστηκε εκείνους που ψήφισαν υπέρ του αιτητή και καμιά αμφιβολία δεν υπάρχει ότι ήταν πολύ οργισμένος και ότι έπαυσε τον πρωτοπαπά Δημήτριο

από τα ιερατικά του καθήκοντα.

Επίσης ο Αρχιμανδρίτης έκαμε χρήση δριμείας έκφρασης για κάποια σημεία, στην οποία ήταν γραμμένο "ζήτω ο Διοικητής".

Ο Αρχιμανδρίτης παραδέχεται επίσης ότι, ότι είπε προς τον πρωτοπαπά "διάβολε είσα παυμένος, γιατί να μην έλθεις προτύτερα και γιατί να μη συμβουλευσεις το λαό να ψηφίσει για τη θρησκεία μας;"

Επίσης παραδέχεται ότι έγραψε επιστολή προς τον πρωτοπαπά, καθώς και προς άλλους ιερείς, όταν έμαθε ότι ο αιτητής επρόκειτο να εκτεθεί (υποψήφιος), με την οποία τους συμβούλευε να οδηγήσουν τον λαό να ψηφίσει τους ιθαγενείς υποψήφιους. Καμιά τώρα δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι οργίστηκε, διότι ο πρωτοπαπάς δεν υπάκουσε στις οδηγίες του και δεν αμφιβάλλω καθόλου ότι ο πρωτοπαπάς δεν ήταν ανυπόμονος να συναντήσει τον ανώτερο του, προς τον οποίο είχε παρακούσει και για τούτο έμεινε μακριά έως ότου ζητηθεί από τον Αρχιμανδρίτη.

Ο πρωτοπαπάς ήταν σεβάσμιος με λευκή γενειάδα ιερέας και αναμφίβολα η παύση του ήταν μεγάλη εντροπή γι' αυτόν.

Ντροπιάστηκε από τον αντιπρόσωπο του Αρχιεπισκόπου στην παρουσία του ποιμνίου του και χωρίς να επιτραπεί σ' αυτόν να πει μια λέξη προς υπεράσπιση του.

Ο Αρχιμανδρίτης παραδέχεται ότι η εντροπή αυτή ήταν σοβαρότατη και ότι κάποιοι ιερείς πιθανόν να τον παρακάλεσαν να συγχωρήσει τον πρωτοπαπά.

Ο Αρχιμανδρίτης παραδέχεται ότι είδε πάλι τον πρωτοπαπά την ημέρα της ψηφοφορίας, αλλά αρνείται ότι του επανέλαβε ότι είναι παυμένος. Λυπούμαι να πω ότι δεν τον πιστεύω. Πιστεύω τη μαρτυρία του πρωτοπαπά, ο οποίος λέγει ότι τον εβλασφήμησε διότι είπε "δεν εδίδαξα τον λαό να ψηφίσει για το έθνος", "ολοι όσοι ψήφισαν υπέρ του διοικητή είναι συγγενείς μου".

Είναι λυπηρό ότι ο Αρχιμανδρίτης αρνήθηκε να συγχωρήσει τον πρωτοπαπά, ο οποίος ζήτησε τη συγγνώμη του ποιμένα του και η σκληρή αυτή παύση διάρκεσε μέχρι τις **20** Δεκεμβρίου.

Είναι δύσκολο να μιλήσω μετριοπαθώς για την πράξη αυτή του Αρχιμανδρίτη. Ήταν απρόκλητη, άδικη και σκληρή και υπό τις περιστάσεις αυτές ήταν η εξάσκηση της παράνομης εκείνης επιρροής, η οποία περισσότερο από κάθε άλλο πράγμα έγινε για να επηρεάσει τους εκλογείς κατά την παραμονή της ψηφοφορίας. Είναι δύσκολο να φαντασθεί κανείς πως ανώτερος λειτουργός της εκκλησίας μπορούσε να προσβάλλει έτσι τον εαυτό του και τη θρησκεία του, εσκεμμένα μεταχειριζόμενος το μόνο όπλο της τυραννίας το οποίο είχε στην εξουσία του για να δείξει στους εκλογείς πόσο μάταιη ήταν η ιδέα ότι μπορούσαν να ψηφίσουν υπέρ του υποψηφίου της εκλογής τους.

Λέγει, ότι ανακοίνωσε το πράγμα στον Αρχιεπίσκοπο και ότι η Α. Μακαριότητα το επιδοκίμασε.

Αυτό αποδεικνύει ότι ο κλήρος κανένα μέσο δεν θα παρέλεγε προς αποτυχία της εκλογής του αιτητή.

Αλλά προχωρώ. Φαίνεται ότι στις **5** Νοεμβρίου δύο μέρες πριν από την ψηφοφορία ο Αρχιμανδρίτης στο Λεονάρισσο μετεκάλεσε κοντά του τον Παπά Ιωάννη, Παπαθεοδότου από τη το Βασίλι και του είπε ότι τον πληροφόρησαν ότι παρότρυνε τους συγχωριανούς του να ψηφίσουν υπέρ του διοικητή και ότι φρόνιμα θα έπραττε λέγοντας σ' αυτούς να αλλάξουν γνώμη και να ψηφίσουν υπέρ της θρησκείας.

Ο ιερέας αυτός βρέθηκε στο Λεονάρισσο και έγινε αντικείμενο εξύβρισης και περιφρόνησης, αποκλήθηκε προδότης και Ιούδας Ισκαριώτης, διότι οι συγχωριανοί του είχαν ψηφίσει υπέρ του διοικητή.

Ζητήθηκε από τον Αρχιμανδρίτη, αλλά φοβήθηκε να πάει, διότι παντού βριζόταν. Ο Αρχιμανδρίτης παραδέχεται ότι δυσανεστήθηκε εναντίον του Παπά Ιωάννη, διότι δεν πήγε κοντά του το πρωί και διότι ήταν υπέρ του διοικητή.

Τότε ο Αρχιμανδρίτης έγραψε προς τους

χριστιανούς του χωριού Βασίλι την επιστολή 7" διότι λέγει "άκουσα τους ιερείς να τον αποκαλούν προδότη, αλλά παραδέχεται ότι πληροφορήθηκε κατόπιν, ότι συμβούλευσε το λαό να ψηφίσει υπέρ του Διοικητή και λέγει ότι ενόμισε ότι ο παπά Ιωάννης ήταν με το μέρος του, αλλά ότι την ημέρα της ψηφοφορίας τον έπαυσε από τα καθήκοντα του και παραδέχεται ότι θα τον έπαυε προηγουμένως, εάν ο λόγος ήταν διότι εργαζόταν υπέρ του Διοικητή.

Η επιστολή έχει ως ακολούθως:

(Μεταγλώττιση)

Τιμιότατοι χριστιανοί του χωριού Βασίλι.

Επειδή ο καλός ιερέας του χωριού σας παπά Ιωάννης αποκλήθηκε από τους συναδέλφους του ιερείς της Καρπασίας και από το πλήθος που ήταν παρόν προδότης της πατρίδας του, γι' αυτό η εκκλησιαστική αρχή του απαγορεύει να εκτελεί τα ιερατικά του καθήκοντα, διότι ο αντιπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου δεν θεωρεί πλέον αυτόν ως ιερέα και καθιστά αυτό γνωστό σε σας. Θα φροντίσει όπως διορισθεί άλλος ιερέας να λειτουργεί και εκτελεί τα λοιπά εκκλησιαστικά χρέη, ο δε ιερέας σας θα είναι παυμένος έως ότου ξεπλύνει την κατηγορία ενώπιον της ανώτερης αυτού αρχής. Εάν θελήσει να παρακούσει τη διαταγή αυτή, η τιμωρία του θα είναι διπλάσια και αυτό προς πληροφορία του.

Λεονάρισσο, **26/7** Νοεμβρίου **1891**.

Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος,

αντιπρόσωπος της Α. Μακαριότητας

Εδώ πλέον ο Αρχιμανδρίτης δεν δίστασε να εξασκήσει την ανώτατη του ισχύ και να παύσει ιερέα, διότι αποκλήθηκε προδότης.

Οι δε παρατηρήσεις τις οποίες έκαμα ήδη αναφορικά με την παύση του πρωτοπαπά, εφαρμόζεται εξίσου και ίσως ισχυρότερο ακόμη στην υπόθεση του Παπά Ιωάννη. Ήταν απερίσκεπτη, άδικη και τυραννική πράξη της οποίας σκοπός ήταν να επηρεάσει τα πνεύματα των εκλογών και δεν διστάζω να πω ότι η μια

από τις δυο αυτές πράξεις της παράνομης εκκλησιαστικής επιρροής θα αρκούσε για να ακυρώσει την εκλογή.

Η απόφαση ύστερα αναφέρεται στις καταθέσεις κάποιων μαρτύρων τις οποίες ο δικαστής αντιπαραβάλλει προς εκείνα που λέχθηκαν από τον Αρχιμανδρίτη και λέγει ότι αυτός διέστρεψε τα πράγματα και ψεύσθηκε επειδή δε είπε σε ένα ιερέα "διάβολε" και έπαυσε άλλο, διότι αποκαλείτο προδότης, εξάγει ο δικαστής το συμπέρασμα ότι ο Αρχιμανδρίτης αφού έπραξε όλες τις βίαιες αυτές πράξεις θα μπορούσε να καταρασθεί και να ευλογήσει προς επιτυχία του σκοπού. Θεωρεί δε επίσης τον Αρχιμανδρίτη υπεύθυνο για τη βία στους εκλογικούς σταθμούς και περιφρονήσεις κατά των (εκλογέων που τάχθηκαν) υπέρ του διοικητή.

Πολλοί μάρτυρες από μέρους των εναγομένων κατέθεσαν ότι μεταχειρίστηκε δριμεία γλώσσα προς τον πρωτοπαπά, δεν μεταχειρίστηκε όμως πουθενά κατάρες, αλλά οι μαρτυρίες αυτές της υπεράσπισης δεν του έκαμαν εντύπωση. Η μαρτυρία του Εμφιετζή, λέγει, έχει μεγάλη βαρύτητα στο ζήτημα αυτό. Αυτός ήταν κατ' αρχήν υπέρ του Διοικητή, αλλά ύστερα αφού απειλήθηκε ενεργούσε εναντίον του ενώ είχε υποσχεθεί να μείνει ουδέτερος.

Τη διαγωγή αυτή χαρακτηρίζει άξιαν στιγματισμού, περιφρόνησης και αποκαλεί άτιμη παρόλον ότι παραδέχεται πως η πίεση την οποία υπέστη ο μάρτυρας θα ήταν έκτακτη. Εύκολα πιστεύω, λέγει, τα όσα ανέφερε (ο μάρτυς) ότι φοβήθηκε για τη ζωή του. Αυτά αποδεικνύουν τον αποφασιστικό χαρακτήρα αυτών που ενεργούσαν εναντίον του διοικητή.

Η απόφαση ύστερα εισέρχεται στα αφορώντα τον Άγιο Κερύνειας. Δυο μάρτυρες, ο Χατζηξενής και ο Πιέρος Κωνσταντή κατέθεσαν ότι καταράσθηκε όσους θα ψηφίσουν υπέρ του διοικητή. Ο Επίσκοπος αρνήθηκε και την άρνηση του υποστήριξαν οι μάρτυρες, αλλά η μαρτυρία του Χατζηξενή και του Πιέρου μου έκαμε καλήν εντύπωση, λέγει ο δικαστής, και παραδέχομαι

ότι ο Επίσκοπος μεταχειρίστηκε κατάρες και επηρέασε το λαό.

Για άλλες σκέψεις ύστερα ο δικαστής εξάγει το συμπέρασμα ότι ο Επίσκοπος και ο Αρχιμανδρίτης ήσαν πράκτορες και των δύο εναγομένων και ύστερα η απόφαση καταλήγει ως εξής:

"Ἦδη έρχομαι στο ζήτημα του γενικού εκφοβισμού. Ο δικηγόρος του στέμματος (δικηγόρος των εναγομένων) διαίρεσε το γενικό εκφοβισμό σε δυο μέρη: Πρώτο σε γενικό εκφοβισμό και δεύτερο σε γενικό εκκλησιαστικό εκφοβισμό πριν και μετά την ψηφοφορία.

Δεν πιστεύω ότι το ζήτημα μπορεί να χωρισθεί. Δεν μπορώ παρά να αισθανθώ ότι η βίαιη διαγωγή και γλώσσα του Αρχιμανδρίτη προξένησε όχι μόνο τις ταραχώδεις σκηνές στον τόπο της ψηφοφορίας, αλλά και τον εκφοβισμό των εκλογέων στο Ριζοκάρπασο και τη Γιαλούσα και αλλού πριν από την ψηφοφορία, το δε αποτέλεσμα της ενέργειας του κατά τις δυο ημέρες που προηγήθηκαν της εκλογής, αν όχι και προηγουμένως, ήσαν οι επονείδιστες σκηνές στο Λεονάρισσο.

Ανθρωποι καταδιώκονταν ως προδότες και Ιούδες, διότι ετόλμησαν να ψηφίσουν υπέρ του Διοικητή ή και διότι είπα μόνον ότι σκόπευαν να ψηφίσουν υπέρ του.

Φώναζαν στο πλήθος το οποίο βρισκόταν στη στέγη κάποιας οικίας να πράξει απρεπή πράξη εναντίον του Παπά Ιωάννη, τον οποίο είχε παύσει ο Αρχιμανδρίτης και τον οποίο στιγματίσει ως προδότη. Κάποιος γιατρός Γεννηματάς έπτυσσε στο πρόσωπο εκείνων που ψήφισαν υπέρ του αιτητή (Γιαγκ).

Τι μπορεί να περιμένει κάποιος απ' όλ' αυτά; Ακριβώς εκείνο, το οποίο συνέβη. Από τους **106** εκλογείς του Ριζοκαρπάσου μικρός μόνον αριθμός προσήλθε για να ψηφίσει, το πολύ γύρω στους **20**, και από αυτούς ένας μόνον ψήφισε υπέρ του αιτητή, ενώ αποδείχθηκε ότι το χωριό προτίθετο να ψηφίσει ολόκληρο υπέρ του διοικητή.

Κάποιοι πήγαν στο σταθμό της ψηφοφορίας, αλλά βλέποντας τις ύβρεις και τις ασχημίες τις οποίες οι εκλογείς που σκέπτονταν τα ίδια, υφίσταντο, επέστρεψαν στο Ριζοκάσρασο χωρίς να τολμήσουν να δώσουν την ψήφο τους και δεν μπορεί παρά να πιστεώω ότι κάποιοι από εκείνους, οι οποίοι πήγαν, αναγκάστηκαν να ψηφίσουν εναντίον των πεποιθήσεων τους.

Υπό τις περιστάσεις αυτές δεν διστάζω να πω ότι η εκλογή των εναγομένων πρέπει επίσης να ακυρωθεί λόγω γενικού εκφοβισμού.

Τέλος ο δικηγόρος του Στέμματος είπεν ότι κατά την **15** παράγραφο του διατάγματος εν Συμβουλίω του **1882** είναι ανάγκη, όπως το δικαστήριο πεισθεί ότι η πλειονοψηφία υποψηφίου που πέτυχε επιτεύχθηκε με εκφοβισμό πριν μπορέσει το δικαστήριο να διατάξει την ακύρωση της εκλογής.

Δεν μου φαίνεται ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι ορθός. Η γνώμη μου για τον νόμο είναι ότι όταν γίνει αίτηση λόγω του ότι η πλειονοψηφία υποψηφίου, που πέτυχ, επιτεύχθηκε με εκφοβισμό, τότε ο νόμος που ισχύει στην Αγγλία για πράξεις διαφθοράς κατά τις εκλογές θα εφαρμόζεται από το δικαστή εφόσον αυτό είναι δυνατό για την εκδίκαση τέτοιων υποθέσεων.

Γι' αυτό αποφασίζω ότι ο εναγόμενος Αχιλλέας Λιασίδης και ο εναγόμενος Γεώργιος Σιακαλλής με τους πράκτορες τους, Αρχιμανδρίτη Φιλόθεο και Επίσκοπο Κερύνειας Κύριλλο, έγιναν ένοχοι πράξεων διαφθοράς.

Αποφασίζω επίσης ότι πράξη διαφθοράς δηλαδή εκφοβισμός πολύ διαδεδομένος, υπήρξε κατά την εκλογή στην οποία αναφέρεται η αίτηση αυτή και για τους δυο λόγους κηρύσσω την εκλογή (και για τους δύο) άκυρη και είναι καθήκο μου να αναφέρω αυτό προς την Α. Ε. τον Αρμοστή ως πρόεδρο του Ν. Συμβουλίου και με βάση τις εξουσίες τις οποίες περιβάλλεται για τα άρθρα **346** και **47** Βικτ. κεφ. **51**, παράγρ., **44** μερ.2. Αφού ρώτησα τον Αρχιμανδρίτη Φιλόθεο και τον Επίσκοπο Κερύνειας Κύριλλο να δείξουν λόγο γιατί να μη εκδοθεί διαταγή και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις

περιστάσεις της υπόθεσης αυτής, διατάσσω όπως ο Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος πληρώσει **50** λίρες και ο Επίσκοπος Κερύνειας Κύριλλος **25** λίρες, ως μέρος των εξόδων της δίκης αυτής.

Επί πλέον διατάσσω όπως οι εναγόμενοι καταβάλουν αλληλέγγυα το υπόλοιπο των εξόδων της δίκης αυτής.

Τελειώνοντας λέγω μόνον ότι είναι λυπηρό να βλέπει κάποιος τους ανώτερους λειτουργούς της Ορθόδοξης Εκκλησίας, οι οποίοι έλαβαν τόσο ενεργό μέρος στην εκλογή αυτή, να καταχρώνται τη μεγάλη επηρροή την οποία έχουν και την οποία αν μεταχειρίζονταν, όπως διδάσκουν και ενθαρρύνουν τον αγράμματο λαό για να αγαπά την ελευθερία της ψήφου, την οποία έχει, θα συνέτειναν στην ηθική πρόοδο της χώρας.

Αλλά η επιρροή την οποία μεταχειρίζονται μόνο για να σύρουν το λαό ως πρόβατα, παρά τη θέληση του και να καταδιώκουν ως προδότες όσους θέλουν να ψηφίσουν σύμφωνα με την πεποίθηση ή τις υποσχέσεις, είναι επιρροή, η οποία δεν μπορεί, παρά να έχει βέβαιο και ολέθριο αποτέλεσμα, όχι μόνο για το λαό, αλλά και γι' αυτήν την Ορθόδοξη Εκκλησία".

Fi. G. Templer

Προσωρινός βοηθός του αρχιδικαστή.

Τρίκωμο, **6** Ιανουαρίου **1892**